

Univerza v Ljubljani

Biotehniška fakulteta

Oddelek za zootehniko

Javna služba nalog
genske banke v
živinoreji

16. STROKOVNI POSVET in DELAVNICA

Javne službe nalog genske banke v živinoreji

Pregled dela (2017-2022)

**Dolgoročni Program varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji
(2024 – 2030)**

Danijela Bojkovski, Tina Flisar; Metka Žan

6. december 2022

16. STROKOVNI POSVET in DELAVNICA

Javne službe nalog genske banke v živinoreji

Pregled dela (2017-2022) in priprava vsebin dolgoročnega Programa varstva biotske
raznovrstnosti v živinoreji za obdobje 2024 - 2030

Torek, 6.12.2022, na kmetiji Slaver, Knežak 111, 6253 Knežak

- 9:30 – 9:40** Pozdravni govor in odprtje posveta
Pregled dela v preteklem obdobju
- 9:50 – 10:10** Monitoring (Tina Flisar)
- 10:10 – 10:30** Genetska karakterizacija avtohtonih pasem ovc v Sloveniji
(doc. dr. Mojca Simčič)
- 10:30 – 10:50** Genotipizacija in avtentičnost drežniške koze
(Neža Pogorevc)
- 10:50 – 11:10** Vpliv rejских programov na ohranjanje avtohtonih in tradicionalnih pasem
(doc. dr. Špela Malovrh)
- 11:10 – 11:40** ODMOR
- 11:40 – 12:00** In situ ohranjanje (dr. Metka Žan)
- 12:00 – 12:20** Ozaveščanje in mednarodno sodelovanje (mag. Danijela Bojkovski)
- 12:20 – 14:00** Delavnica Program 2024-2030 (sodelavci Javne službe)

Univerza v Ljubljani

Biotehniška fakulteta

Oddelek za zootehniko

Javna služba nalog
genske banke v
živinoreji

Pregled dela

Program varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji za obdobje (2017-2022)

MEDNARODNI IN NACIONALNI PRAVNI OKVIRJI

- Konvencija o biološki raznovrstnosti (podpis 2007)
- Zakon o živinoreji (2002)
- Pravilnik o biotski raznovrstnosti (2004&2014)
- FAO - NC kontaktna točka (2000)-> BF Zoot.
- Nacionalni program za ohranjanje biotske raznovrstnosti v slovenski živinoreji:
 - ŽGV: domače živali za prehrano in kmetijstvo
 - Domače živali so last rejcev
 - Poudarek na avtohtonih pasmah

Source: cbd.int

Zakaj ohranjamo?

- Na osnovi velikosti populacije je večina lokalnih pasem ogroženih: nekatere med njimi imajo edinstvene značilnosti
- Efektivna populacija (N_e) je pogosto nizka ne samo za lokalne ampak tudi za moderne pasme

DOLGOROČNI PROGRAM DELA

- Sledi FAO globalnemu načrtu ohranjanja.
- Vključuje štiri strateška prednostna področja:
 - Karakterizacija.
 - Uporaba.
 - Ohranjanje.
 - Krepitev zmogljivosti.

Skupni cilj:

- populacije avtohtonih pasem
- rejcev - in situ ohranjanju
- ex situ ohranjanje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 00
F: 01 478 90 21
E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

**PROGRAM
VARSTVA BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI
V ŽIVINOREJI
za obdobje 2017–2023**

Letni program dela

Sledi smernicam dolgoročnega programa dela in aktualnim vsebinam FAO komisije.

Vključuje štiri strateška prednostna področja:

- Karakterizacija
- Uporaba
- Ohranjanje
- Krepitev zmogljivosti

Skupni cilj:

- populacije avtohtonih pasem
- rejcev - in situ ohranjanju
- ex situ ohranjanje

IMPROVEMENT

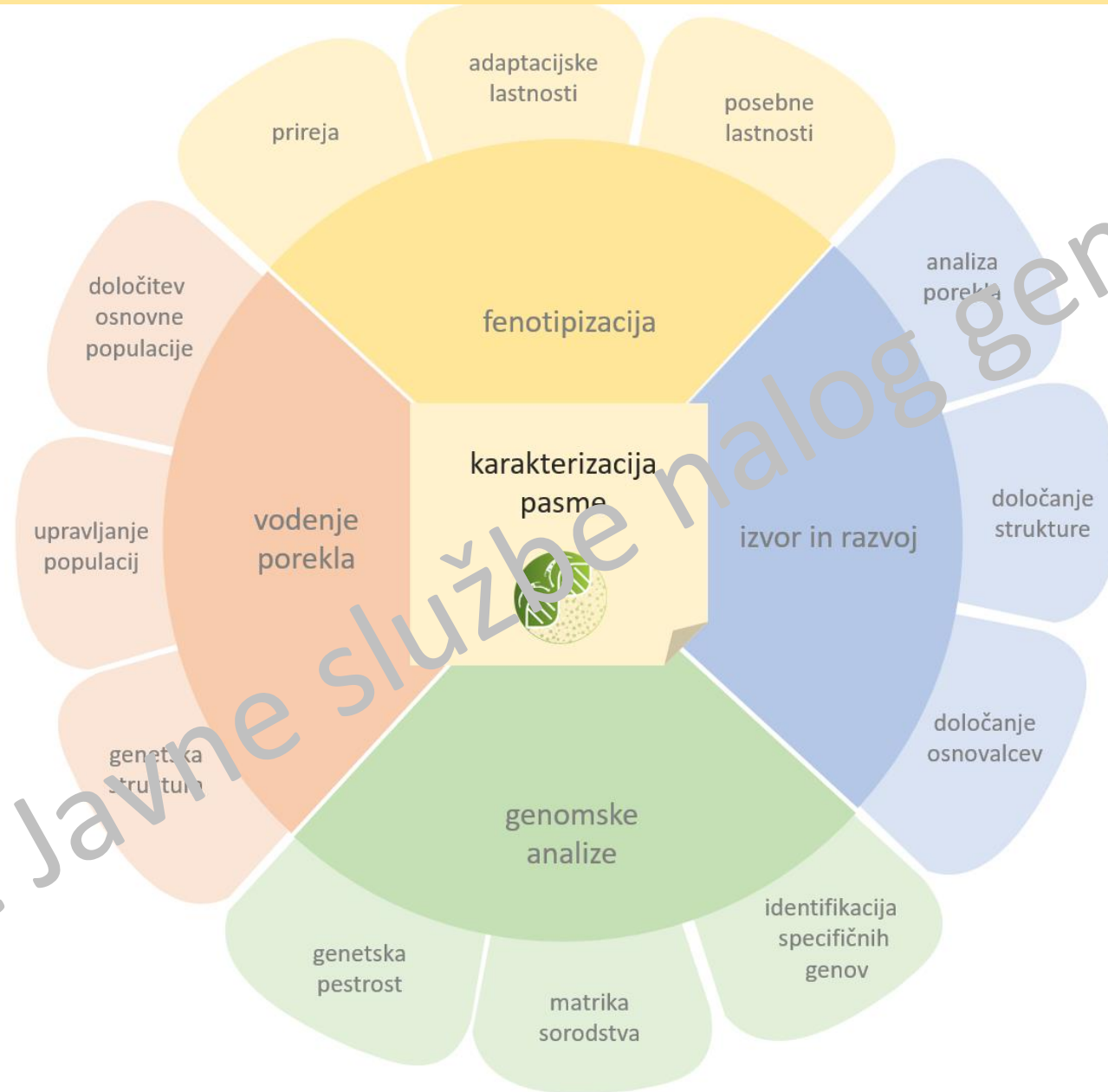
Program varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji za obdobje 2017-2023

STRATEŠKO PREDNOSTNO PODROČJE	21
7 KREPITEV POLITIK, INŠTITUCIJ IN ČLOVEŠKIH ZMOGLJIVOSTI	21
7.1 POLITIKE UPRAVLJANJA ŽGV	21
7.2 ZMOGLJIVOSTI UPRAVLJANJA ŽGV	21
7.3 SPLETNA STRUKTURA JAVNE SLUŽBE NALOG GENSKÉ BANKE V ŽIVINOREJI	22
7.4 VZGOJA INŠTITUCIJ ZA OHRANJANJE NA PODROČJU OHRANJANJA ŽGV	22
7.5 RAZISKAVNA PODROČJA OHRANJANJA ŽGV	22
7.6 ZAVEŠČANJE JAVNOSTI O POMENU IN STANJU OHRANJANJA TER PROMOCIJA ŽGV	23
7.7 MEDNARODNO SODELOVANJE	23
7.8 SPLOŠNI KAZALNIK PODROČJA	24
NACIONALNE PRIORITETE, STRATEŠKA PREDNOSTNA PODROČJA IN PRIORITETE FAO	25
PREDVIDEN FINANČNI OKVIR IZVAJANJA PROGRAMA	26
PRILOGA I	PI-I
PRILOGA II	PII-I
PRILOGA III	PIII-I
PRILOGA IV	PIV-I

CILJI IN USMERITVE PROGRAMA BRŽ ZA OBDOBJE 2017-2023

- Ohranjanje vseh pasem, s poudarkom na avtohtonih pasman
- Ohranjanje v izvornem okolju (oz. izven)
- Delovanje genskih bank
- Izpolnjevanje mednarodnih obveznosti
- Vzgoja in usposabljanje
- Ozaveščanje
- Povezovanje

SPREMLJANJE STANJA IN KARAKTERIZACIJA PASEM (SPP1)

TRAJNOSTNA RABA IN RAZVOJ (SPP2)

Rejski programi in
ohranjanje pasem - presoja

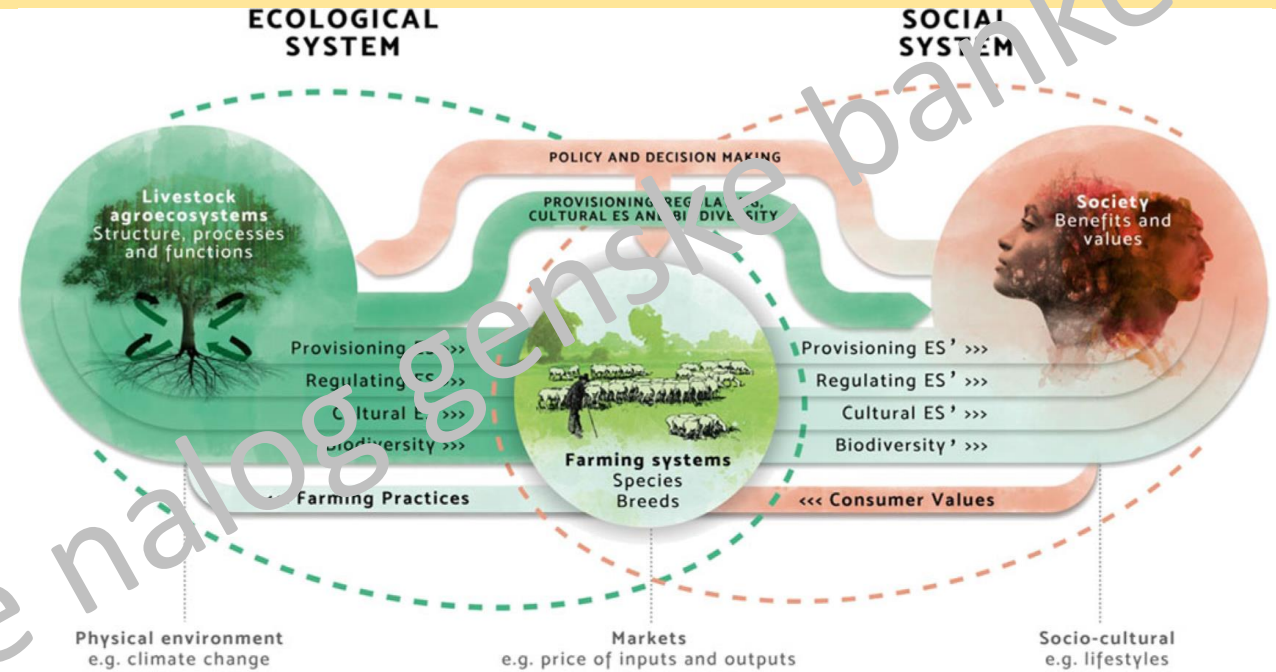

Photo: 24ur.com

OBLIKE OHRANJANJA ŽIVALSKIH GENSKIH VIROV (SPP3)

Ohranjanje

in vivo – žive živali

In situ

Tradicionalni proizvodni sistem, na območju nastanka pasme

Ex situ

Izven tradicionalnih proizvodnih sistemov ali izvornega okolja
(živalski vrt, raziskovalni inštitut, demonstracijske kmetije ali posestva)

in vitro – kriokonzervacija

- Seme
- Oocyte
- Embriji
- Somatske celice

POLITIKE, INŠTITUCIJE IN ZMOGLJIVOSTI (SPP4)

Izobraževanje

**HVALA ZA
POZORNOST!!**

